

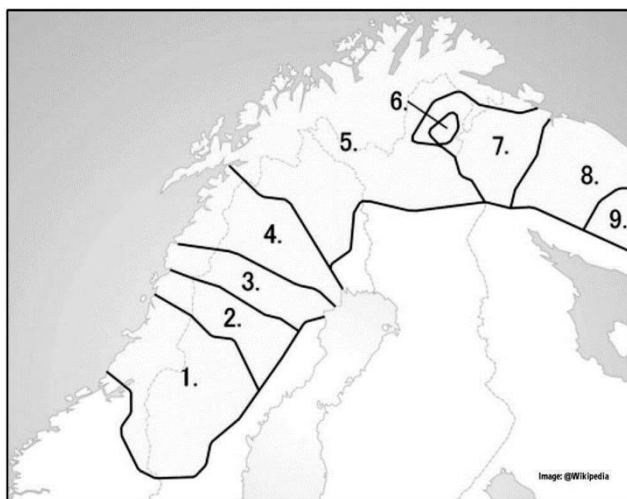

2) Számi nyelvek

10 pont

Az idők során a nyelvek változnak. Ha egy nyelvet egy nagyobb területen beszélnek, akkor az idő előrehaladtával különféle variánsok alakulhatnak ki a korábban egységes nyelvből. Az adott területen egymáshoz közel beszélt variánsok nagyobb valószínűséggel lesznek hasonlóak, mint az egymástól földrajzilag távol eső variánsok, mivel a közeli esetében könnyebben elképzelhető, hogy bizonyos változásokon együtt mennek keresztül.

Ez a Norvégia, Svédország, Finnország és Oroszország területén beszélt számi nyelvek esetében sincs másképp. Az alábbi térképen számokkal jelöltük a kilenc még ma is beszélt számi nyelv földrajzi elhelyezkedését.

A kilenc szám egy-egy betűvel jelzett oszlopnak felel meg az alábbi táblázatban, az oszlopban az azon a területen/nyelvben használt szóalakok szerepelnek. Annyit tudunk, hogy a 3-mas számmal jelzett területhez a C oszlop tartozik.

	A	B	C = 3	D	E	F	G	H	I
I	kiemni	kiimn	kebdnee	kiewdni	kiebnie	kiemn	kiimne	kiebnee	keebdnee
II	tjowga-	tjiwga-	tjawga-	tjawga-	tjymge-	tjowga-	tjuwga-	tjawga-	tjawge-
III	lodde	lont	loddee	loddi	leddie	lodd	lonte	loddee	loddee
IV	ijja	yjj	ijja	idja	jyjje	ijj	jyjj	idja	jijja
V	tabba	taamp	taabba	taabba	haabbe	tabb	taamp	tabba	haabba
VI	kunna	kunn	kudna	kudna	kuwne	kunn	kunn	kudna	kudna
VII	tjoaski-	tjuetske-	tjooskee-	tjoaski-	tjoatske-	tjuatske-	tjyetske-	tjooskee-	tjooskee-
VIII	kuosjka	kuusjk	kuojka	kuojka	kuojke	kuosjk	kyysjk	kuojka	kuajka
IX	eenam	jiemn	eednam	eana(n)	eadneme	jeennam	jiemne	eednam	eadnama

1. feladat: Párosítsd a számmal jelzett területeket a táblázat betűvel jelzett oszlopaival!

Sajnos a hosszú kisebbségi lét miatt több számi nyelv is a kihalás szélére sodródott. Az umei számi (2) és a teri számi (9) nyelveket kevesebb, mint húsz ember beszéli, az akkala számi pedig már ki is halt: utolsó beszélője 2003. december 29-én hunyt el. A következő listán a fenti szavak akkala számi megfelelői szerepelnek. (A – jellel jelölt alakoknak nincs feljegyzett alakja.)

I. kiem

IV. —

VII. tjoatjk

II. —

V. tamp

VIII. kusjk

III. lont

VI. kunn

IX. eannym

2. feladat: A lista szavai alapján területileg melyik két másik nyelv között¹ beszélhették az akkala számit?

Szerző: Abel Warries

Fordította: Egressy János

¹ A megoldást az alábbi formátumban várjuk: “Az akkala számi nyelvet a(z) ... és a(z) ... nyelvek között beszéltek.”